COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 2.6.2014
COM(2014) 407 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2014

și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2014

{SWD(2014) 407 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2014

și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2014

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene[2],

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European[3],

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) La 26 martie 2010, Consiliul European a aprobat propunerea Comisiei de a lansa o nouă strategie pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă, Strategia Europa 2020, bazată pe coordonarea sporită a politicilor economice, care se va concentra pe domeniile-cheie în care sunt necesare acțiuni în vederea stimulării potențialului de creștere durabilă și de competitivitate al Europei.

(2) La 13 iulie 2010, Consiliul a adoptat, pe baza propunerilor Comisiei, o recomandare privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii (2010-2014), iar la 21 octombrie 2010 a adoptat o decizie privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, care formează împreună „orientările integrate”. Statele membre au fost invitate să țină seama de orientările integrate în cadrul politicilor economice și de ocupare a forței de muncă aplicate la nivel național.

[1] JO L 209, 2.8.1997, p. 1.
[2] COM(2014) 407 final.
[3] P7_TA(2014)0128 și P7_TA(2014)0129.

(3) La 29 iunie 2012, șefii de stat sau de guvern au convenit asupra unui pact pentru creștere economică și locuri de muncă, prin care se oferă un cadru coerent de acțiune la nivel național, precum și la nivelul UE și al zonei euro, și care utilizează toate pârghiile, instrumentele și politicile posibile. Aceștia au stabilit acțiunile care trebuie întreprinse la nivelul statelor membre, exprimându-și în special angajamentul deplin față de îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 și față de punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.

(4) La 9 iulie 2013, Consiliul a adoptat o recomandare privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2013 și a emis avizul cu privire la Programul actualizat de stabilitate al Estoniei pentru perioada 2012-2017. La 15 noiembrie 2013, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 473/2013[4], Comisia a prezentat avizul său privind proiectul de plan bugetar al Estoniei pentru 2014[5].

(5) La 13 noiembrie 2013, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii[6], care marchează începutul semestrului european din 2014 pentru coordonarea politicilor economice. În aceeași zi, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă[7], în care nu a identificat Estonia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.

(6) La 20 decembrie 2013, Consiliul European a aprobat prioritățile pentru asigurarea stabilității financiare, a consolidării bugetare și a acțiunilor de promovare a creșterii economice. Acesta a evidențiat că este necesar să se continue consolidarea bugetară într-un mod diferențiat și favorabil creșterii economice, să fie restabilite condițiile normale de creditare a economiei, să se promoveze creșterea economică și competitivitatea, să se combată șomajul și consecințele sociale ale crizei și să se modernizeze administrația publică.

(7) La 8 mai 2014, Estonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2014, iar la 29 aprilie 2014 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2014. În vederea luării în considerare a legăturilor dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

(8) Obiectivul strategiei bugetare prezentate în Programul de stabilitate pentru 2014 este să se atingă obiectivul pe termen mediu și să se constituie rezerve bugetare suficiente pentru perioadele dificile din punct de vedere economic. Programul confirmă obiectivul pe termen mediu precedent, și anume de a înregistra un excedent structural, care este mai strict decât cerințele impuse de Pactul de stabilitate și de creștere. Potrivit estimărilor, soldul structural recalculat al Estoniei ar urma să se deterioreze cu 0,1 puncte procentuale din PIB în 2014, abătându-se astfel de la traiectoria de ajustare necesară, înainte de a cunoaște o îmbunătățire cu 0,4 puncte procentuale din PIB în 2015 și de a se menține aproape de echilibru în perioada 2016-2017. În plus, programul semnalează riscul unei abateri de la criteriul de referință în materie de cheltuieli în 2014 și riscul unei abateri semnificative în 2015. În general, traiectoria de ajustare prevăzută în vederea îndeplinirii obiectivului pe termen mediu prezintă o serie de riscuri în ceea ce privește respectarea cerințelor Pactului de stabilitate și de creștere. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază previziunile bugetare din program, care nu a fost aprobat de o entitate independentă, este plauzibil și corespunde în general previziunilor Comisiei din primăvara anului

[4] JO L 140, 27.5.2013, p. 11.
[5] C(2013) 8002 final.
[6] COM(2013) 800 final.
[7] COM(2013) 790 final.

2014. Potrivit previziunilor Comisiei, deficitul structural ar urma să cunoască o deteriorare cu 0,1 % din PIB în 2014, ceea ce ar conduce la un decalaj de 0,3 % din PIB în comparație cu ajustarea necesară și la o abatere semnificativă în cazul unei evaluări realizate pe doi ani. Comisia preconizează pentru 2015 încă o deteriorare a soldului structural, de 0,2 % din PIB, ceea ce ar indica o abatere semnificativă de la ajustarea necesară în vederea îndeplinirii obiectivului pe termen mediu. Se preconizează o abatere semnificativă și în ceea ce privește criteriul de referință în materie de cheltuieli pentru perioada 2014-2015. Pe baza evaluării Programului de stabilitate pentru 2014 și pe baza previziunilor Comisiei, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1466/97, Consiliul consideră că există un risc de abatere semnificativă de la obiectivul pe termen mediu în 2014 și 2015. Regula privind soldul structural, adoptată în vederea respectării Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanța, a intrat în vigoare la 23 martie 2014 prin intermediul noii legi a bugetului de stat adoptată de Estonia, însă trebuie completată prin consolidarea obligativității obiectivelor privind cheltuielile multianuale.

(9) În ceea ce privește piața forței de muncă, s-au realizat progrese considerabile în ceea ce privește reducerea șomajului în rândul tinerilor și a șomajului de lungă durată. Este necesar să se acorde o atenție deosebită măsurilor care oferă persoanelor cu salarii reduse stimulente pentru desfășurarea unei activități profesionale. Sunt necesare eforturi suplimentare în vederea găsirii de soluții pentru carențele din ce în ce mai mari de forță de muncă, inclusiv cele cauzate de îmbătrânire și de retragerile de pe piața muncii legate de probleme de sănătate sau de invaliditate. Așadar este extrem de important ca reforma privind capacitatea de muncă să fie adoptată și pusă în aplicare în timp util, asigurându-se în același timp că sunt disponibile servicii de asistență. Raportul cost-eficacitate aferent cheltuielilor legate de politica privind familia ar putea fi îmbunătățit în continuare, inclusiv prin realocarea fondurilor prevăzute pentru indemnizațiile parentale către măsuri precum serviciile de îngrijire a copiilor. Se preconizează că această abordare va favoriza întoarcerea anticipată a femeilor pe piața muncii și va reduce diferența de remunerare dintre bărbați și femei, care se menține la cote ridicate. Este necesară intensificarea eforturilor de promovare a antreprenoriatului și a creării de locuri de muncă și în alte regiuni în afară de orașele Tallin și Tartu, astfel încât să se prevină adâncirea decalajelor în materie de dezvoltare economică și să se reducă șomajul, în special cel din rândul persoanelor slab calificate.

(10) În domeniul învățământului și al formării, recent au fost adoptate reforme care vizează alinierea învățământului la cerințele pieței muncii. Vor fi necesare eforturi suplimentare pentru a facilita trecerea de la învățământ la activitatea profesională. Vor fi necesare eforturi sistematice, mai ales cu implicarea partenerilor sociali, pentru a spori participarea atât la învățământul și formarea profesională, cât și la învățarea la locul de muncă, în special la ucenicii. Punerea în aplicare a Strategiei privind învățarea pe tot parcursul vieții va necesita eforturi susținute, astfel încât să se ajungă la nivelurile absolut necesare de calificare, de îmbunătățire a calificărilor și de recalificare, în special în cazul persoanelor care se găsesc într-o poziție de fragilitate față de piața muncii. Există un cadru privind specializarea inteligentă, care înglobează Strategia privind antreprenoriatul și creșterea economică și Strategia privind cercetarea, dezvoltarea și inovarea; accentul este pus pe prioritățile comune și, în același timp, este sporit gradul de specializare tematică. Având în vedere dimensiunea redusă a economiei, ar trebui să fie continuate eforturile pentru ca sistemul de cercetare, dezvoltare și inovare să dobândească o dimensiune internațională și pentru a se fixa priorități în cadrul acestui sistem.

(11) În Estonia, intensitatea consumului de resurse este în continuare foarte ridicată. S-au înregistrat progrese în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice, însă eforturile trebuie continuate și intensificate, în special în sectorul rezidențial și în cel industrial. Cu toate că s-au realizat progrese considerabile în ceea ce privește gestionarea și depozitarea deșeurilor, este necesar să se asigure viabilitatea economică a activităților de reciclare. Este necesară punerea în aplicare a măsurilor din cadrul Planului de dezvoltare a transporturilor, în special pentru a permite Estoniei să limiteze emisiile de CO_2 din sectoarele care nu fac obiectul schemei de comercializare a certificatelor de emisii (ETS). Eficiența energetică a transportului de mărfuri poate fi îmbunătățită prin dezvoltarea unor moduri de transport mai durabile. Utilizarea transportului public poate fi intensificată și mai mult prin dezvoltarea complementarității rețelelor regionale și a interconexiunilor dintre transportul cu autocarul și transportul feroviar de călători. Utilizarea autoturismelor personale înregistrează o creștere, în timp ce vârsta medie a parcului de autoturisme este aproape dublă în comparație cu media de la nivelul UE, iar autoturismele noi se numără printre cele mai poluante din UE. Este necesară consolidarea substanțială a stimulentelor de mediu, inclusiv a celor de natură fiscală. Cu toate că s-au realizat progrese promițătoare în ceea ce privește conexiunile energetice transfrontaliere, stabilirea unei conexiuni complete între piața estoniană a energiei și UE va necesita timp și investiții.

(12) Adâncirea diferențelor regionale, în combinație cu tendințele demografice negative, cu ineficiențele și cu lipsa de cooperare între autoritățile locale, înfrânează potențialul de dezvoltare al Estoniei. Această situație reflectă în parte decalajul persistent dintre capacitatea bugetară a colectivităților locale mici și responsabilitățile care le revin, precum și economiile de scară limitate. O condiție prealabilă pentru ca măsurile de reintegrare în viața activă și cele privind piața muncii să fie eficace o reprezintă punerea la dispoziție a unor servicii publice mai eficiente și mai accesibile la nivel local, bazate pe domenii de servicii și pe standarde de servicii minime, în special în ceea ce privește transporturile, îngrijirea pe termen lung, educația copiilor preșcolari și serviciile sociale.

(13) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Estoniei și a evaluat Programul de stabilitate și Programul național de reformă prezentate de această țară. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Estonia, ci și de conformitatea acestora cu normele și orientările UE, având în vedere necesitatea de a consolida guvernanța economică globală a Uniunii Europene prin oferirea unei contribuții a UE la deciziile naționale viitoare. Recomandările formulate de Comisie în cadrul semestrului european se reflectă în recomandările 1-5 de mai jos.

(14) Prin prisma acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul de stabilitate al Estoniei, iar avizul[8] său se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

(15) În contextul semestrului european, Comisia a efectuat și o analiză a politicii economice a zonei euro în ansamblul său. Pe baza acestei analize, Consiliul a emis recomandări specifice adresate statelor membre a căror monedă este euro. Estonia ar trebui totodată să vegheze la punerea în aplicare integrală și în timp util a acestor recomandări,

[8] Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

RECOMANDĂ ca, în perioada 2014-2015, Estonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze măsurile bugetare pentru 2014, având în vedere apariția unui decalaj de 0,3 % din PIB, pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2014, care indică riscul unei abateri semnificative în raport cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere. În 2015, să consolideze în mod substanțial strategia bugetară, astfel încât să se îndeplinească obiectivul pe termen mediu și să se mențină acest nivel și în perioada ulterioară. Să completeze regula bugetară cu reguli cu un caracter obligatoriu mai puternic în ceea ce privește cheltuielile multianuale în cadrul bugetar pe termen mediu și să continue îmbunătățirea eficienței cheltuielilor publice.

2. Să îmbunătățească stimulentele pentru desfășurarea unei activități profesionale prin luarea de măsuri axate pe persoanele cu venituri reduse. Să concentreze eforturile vizând reintegrarea în viața activă asupra persoanelor care sunt cele mai îndepărtate de piața muncii, în special prin asigurarea adoptării și punerii în aplicare în timp util a reformei privind capacitatea de muncă. Să crească eficiența politicii privind familia și să îmbunătățească raportul cost-eficacitate al acestei politici, sporind totodată disponibilitatea și accesibilitatea serviciilor de îngrijire a copiilor. Să întreprindă măsuri coordonate care vizează promovarea dezvoltării economice și a antreprenoriatului în regiunile care se confruntă cu o rată ridicată a șomajului.

3. Să asigure relevanța sistemelor de învățământ și de formare pentru piața muncii, să îmbunătățească nivelul competențelor și nivelul de calificare prin extinderea măsurilor de învățare pe tot parcursul vieții și prin sporirea sistematică a participării la învățământul și la formarea profesională, inclusiv a participării la ucenicii. Să intensifice în continuare procesul de stabilire de priorități și specializarea în cadrul sistemelor de cercetare și inovare, precum și să consolideze cooperarea dintre întreprinderi, învățământul superior și institutele de cercetare, pentru a contribui la competitivitatea pe plan internațional.

4. Să intensifice eforturile de îmbunătățire a eficienței energetice, în special în ceea ce privește clădirile rezidențiale și cele industriale. Să consolideze substanțial stimulentele de mediu pentru sectorul transporturilor, pentru a contribui la dezvoltarea unei mobilități cu un consum mai redus de resurse. Să continue dezvoltarea conexiunilor transfrontaliere cu statele membre vecine, în vederea diversificării surselor de energie și a promovării concurenței prin sporirea gradului de integrare a piețelor energiei din zona baltică.

5. Să stabilească un echilibru mai bun între veniturile administrațiilor locale și responsabilitățile care le revin. Să îmbunătățească eficiența administrațiilor locale și să asigure furnizarea de servicii publice de calitate la nivel local, în special de servicii sociale care să completeze măsurile de reintegrare în viața activă.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele